

چگونگی جمع کردن مرحوم فردید با آیت الله جوادی

شماره پرسش: ۲۴۷۶

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۱/۶/۲۵ ۰۵:۰۰:۰۰

متن پرسش

با سلام خدمت استاد گرامی! حقیقتاً متن جواب شما در باب محکمت و متشابهات فردید و همچنین تغییر نظر فردید در مورد ملاصدرا را برای جناب آقای خسرو پناه فرستادم پاسخ ایشان این بود: سلام در عین حال اندیشه فردید مشکلات عده ای دارد و تعجب می‌کنم آقای طاهر زاده چگونه میان ایشان و استاد جوادی آملی جمع می‌کند؟ موفق باشید خسرو پناه در مورد جمع بین فردید و آیت الله جوادی آملی نظرتان چیست؟ آیا شما بین این دو جمع کرده اید؟ آیا ضرورت دارد بین این دو عزیز جمع شود؟ پاسختان به آقای خسرو پناه چیست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: عمده نوع نگاهی است که ما به فردید داریم. اگر رجوع فردید را به «وجود» همان نگاهی بدانیم که حضرت امام خمینی «رضوان الله تعالی علیه» بر آن تأکید دارند و رجوع به «وجود» را از آن جهت که تشکیکی است و انتزاعی و ذهنی نیست، وسیله عبور از سوبژکتیویته و غرب می‌دانند می‌توانیم سخنان فردید را تفصیل نظرات حضرت امام بدانیم. بنده سعی کرده‌ام این موضوع را در کتاب «سلوک ذیل شخصیت امام خمینی «رضوان الله تعالی علیه» شرح دهم و معتقدم در ذیل شخصیت حضرت امام، نگاه حضرت آیت الله جوادی با نگاه فردید که برای تفسیر تاریخ تأکید بر اسما حسنا الهی دارد، قابل جمع است. موفق باشید